

بیماری امام سجاد(ع) بیانگر الطاف خفیه الهی

<?xml encoding="UTF-8">

ماری پیام امام سجاد (ع) و ارتباط آن با حفظ جان ایشان برای امامت، از جمله نکات مهم و عمیق در تاریخ صدر اسلام و واقعه کربلاست. این موضوع را می‌توان از چند منظر بررسی کرد:

۱. بیماری امام سجاد (ع) در کربلا:

امام سجاد (ع) در واقعه کربلا، تنها پسر بالغ امام حسین (ع) بودند که در آن زمان حضور داشتند. اما به دلیل بیماری شدید، قادر به شرکت در نبرد نبودند. این بیماری به قدری شدید بود که ایشان توان حرکت و مبارزه را نداشتند.

۲. عنایت الهی و حکمت خداوند:

از دیدگاه شیعه، بیماری امام سجاد (ع) در کربلا، یک "عنایت الهی" و "تدبیر غیبی" از سوی خداوند بود. حکمت این بیماری را می‌توان در نکات زیر جستجو کرد:

حفظ جان امام معصوم: اگر امام سجاد (ع) در کربلا سالم بودند، به حکم شجاعت و غیرت خاندان بنی‌هاشم، قطعاً به میدان نبرد می‌رفتند و مانند سایر یاران و خویشاوندان به شهادت می‌رسیدند. شهادت ایشان به معنای انقطاع نسل امامت و پایان یافتن سلسله هدایت الهی بود. خداوند با بیماری ایشان، جانشین امام حسین (ع) را از گزند شهادت حفظ کرد.

تداوم امامت و ولایت: امام سجاد (ع) پس از شهادت پدر بزرگوارشان، عهده‌دار مقام امامت و ولایت شدند. اگر ایشان به شهادت می‌رسیدند، سلسله امامت که ضامن هدایت بشریت و تداوم خط پیامبران بود، قطع می‌شد. بنابراین، این بیماری وسیله‌ای برای بقای حجت خدا بر روی زمین بود.

قرآن کریم به دفعات بر اراده خداوند برای اتمام نور خود و حفظ پیامبران و اولیا از توطئه‌های دشمنان تأکید دارد. این سنت الهی، شامل حفظ جان و رسالت کسانی است که خداوند برای هدایت مردم برگزیده است.

آیات ناظر بر حفظ انبیاء و اولیا:

- "وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ" (1) و خداوند تو را از (شر) مردم حفظ می‌کند. "این آیه در مورد پیامبر اسلام (ص) است، اما اصل کلی عصمت و حفظ الهی برای کسانی که حامل رسالت الهی هستند، قابل تعمیم است. این حفظ می‌تواند از طریق اسباب ظاهری یا غیبی صورت گیرد.

- "يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ" (2) می‌خواهند نور خدا را با دهان‌هایشان خاموش کنند، ولی خدا کامل‌کننده نور خویش است، هرچند کافران را ناخوش آید. "امامان معصوم (ع) "نور الهی" و ادامه دهنده رسالت پیامبران هستند. حفظ جان امام سجاد (ع) به مثابه حفظ این نور الهی است که خداوند اراده کرده آن را تمام کند.

حفظ حضرت موسی (ع) در مقابل فرعون: داستان‌های قرآنی مانند حفظ موسی (ع) از توطئه فرعون در کودکی (قرار دادن در صندوق و انداختن به نیل و پرورش در خانه فرعون) نمونه‌های بارزی از تدبیر الهی برای حفظ جان برگزیدگانش است. بیماری امام سجاد (ع) نیز می‌تواند تدبیری مشابه برای حفظ او در برابر دشمنان باشد.

وظیفه پیام‌رسانی کربلا: امام سجاد (ع) تنها بازمانده مرد از اهل بیت امام حسین (ع) بودند که پس از فاجعه کربلا، وظیفه خطیر پیام‌رسانی و افشای جنایات یزید و بنی‌امیه را بر عهده گرفتند. ایشان با خطبه‌های کوبنده در کوفه و شام، و همچنین با زنده نگه داشتن

یاد شهدا و عزاداری برای آنان، اهداف قیام حسینی را برای مردم تبیین کردند. اگر ایشان به شهادت می‌رسیدند، این وظیفه مهم و تاریخی به درستی انجام نمی‌شد.

رعایت سنت الهی در امامت: در طول تاریخ امامت، همواره یک امام زنده پس از امام قبلی وجود داشته است. بیماری امام سجاد (ع) باعث شد که این سنت الهی در کربلا حفظ شود و امامت به صورت پیوسته ادامه یابد.

۳. شواهد تاریخی و روایی:

روایات متعدد و مستند تاریخی از بیماری شدید امام سجاد (ع) در روز عاشورا حکایت دارند. یزیدیان و سپاه عمر سعد نیز به دلیل همین بیماری، از کشتن ایشان صرف نظر کردند، چرا که او را در حال احتضار می‌دیدند و گمان می‌کردند که به زودی جان خواهد باخت و خطری از جانب او متوجهشان نخواهد شد.

۴. در نگاه عرفانی و فلسفی:

از منظر عرفانی و فلسفی، این بیماری را می‌توان "لطف خفی الهی" یا "تدبیر در پرده" دانست. خداوند به طرق مختلف، مقدرات خود را جاری می‌سازد و گاه در دل یک سختی و بلا (مانند بیماری)، خیر و برکتی بزرگ (مانند حفظ جان امام و تداوم امامت) را قرار می‌دهد.

بنابراین بیماری امام سجاد (ع) در کربلا نه تنها یک حادثه تصادفی نبود، بلکه از دیدگاه شیعه، یک تدبیر الهی و مشیت حکیمانه خداوند بود که برای حفظ جان امام معصوم، تداوم سلسله امامت، و انجام رسالت پیام‌رسانی واقعه کربلا صورت گرفت. این بیماری، به مثابه حجابی بود که جانشین برحق پیامبر (ص) و وارث نهضت حسینی را از شمشیر دشمنان محفوظ داش